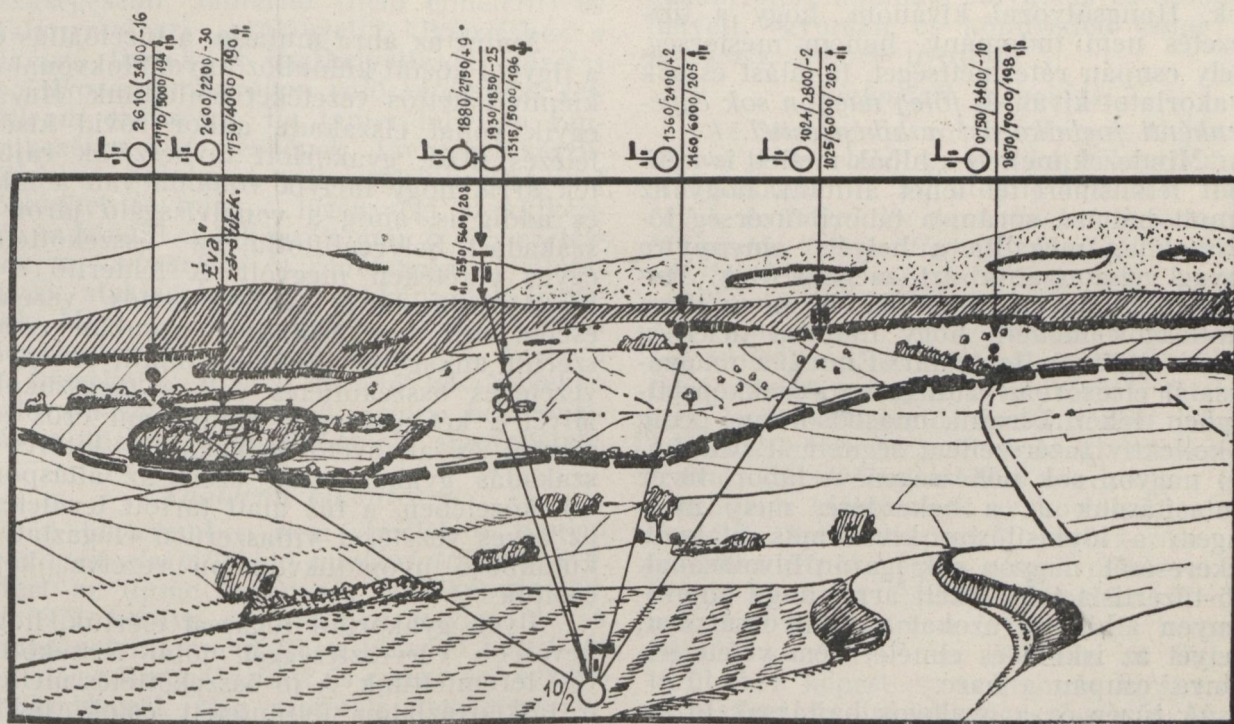


Tűzvezetés és összeköttetés harcban

A tábori tüzérség főfeladata a gyalogság, illetve a gyalogharcban alkalmazott más fegyvernemek minél hatásosabb támogatása. E legfőbb feladat maradéktalan végrehajtásának eszköze és igen fontos tényezője a tüzérségi figyelés és felderítés. A már felderített célok elemeinek valamilyen gyakorlatias formában való rögzítése szükséges annak érdekében, hogy a tűzrajtaütésekkel és tűzösszpontosításokkal bármikor a legrövidebb idő alatt, a felderített célok lehetőleg legyenek.

tarackos ütegparancsnoki tapasztalatomra alapozom és elsősorban könnyű ütegek tűzvezetésére vonatkoztatom. Nem állítom azt, hogy a Ternegg-féle lőeljárással lövéseinket nem tudtuk időben és megfelelő pontossággal a célba vinni, azonban ehhez a lőeljáráshoz mindig bizonyos fokú nyugalomra volt szükség a célterületen. Fokozottabb mértékben vonatkozott ez a felderítővel való lövés esetére, amikor is a lőeljárás hosszadalmas volta, nehézkessé és lassúvá tette a belövést és a belövés után az át-



A cél elérése érdekében, a tűzvezetőnek (ütegparancsnok, felderítő tiszt) olyan célnyilvántartást kell állandóan maga előtt látnia, ami félreérthetetlenül első rápillantásra, adatokat szolgáltat a gyors tűzkiváltáshoz. Erre a célra kétségtelenül legjobban bevált a belátott területekről készített tájképvázlat, melyen a felderített, illetve belőtt célok berajzolásán kívül a vonatkozó figyelő és löelemeket is tartalmazza a cél mellett. Ajánlatos a bejegyzést különböző színű ceruzával írni, esetleges tévedés elkerülése végett, hogy a figyelő elemeket a löelemektől szembetűnően megkülönböztessük.

Itt kell rámutatnom arra, hogy a hájmáskéri lőiskolán olyan sokat súlykolt tűzvezetési rendszer a háború nehézségei közepette, nem állta meg helyét. Ezt a súlyos kijelentésemet, könnyű (10.5 cm.) tábori

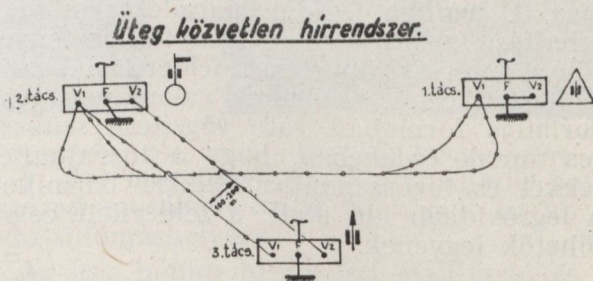
térést a hatástűzre, sőt mozgékony cél esetén, igen sok esetben időt hagytunk a hosszadalmas belövessel, állásváltoztatásra, sőt végleges eltűnésére is. Nagyon sok esetben, hiányzott az összhang a harc két legfontosabb eleme, a tűz és a mozgás között. A futólagos tűzvezetés, pontatlanságának kiküszöbölésére állásharc esetén mindig be kellett vezetni a bemérést, mert csoportkötelékben a tűzösszpontosítások, a különböző tájolási hibák következtében, rendszerint siralmas képet nyújtottak. A bemérést azonban, a hivatásos tüzértisztek közül is, csak a vele állandóan foglalkozók tudták gyorsan és sikeresen lebonyolítani, ha műszereik, idejük és harcadda lehetőségük, mint a bemérés előfeltétele, egyáltalán megvolt hozzá. Sarkalatos hibája volt a rendszernek, hogy a már belőtt üteg esetén is, a tűzvezetéshez, belövéshez tiszt

képzettségre volt szükség. Tehát az ütegparancsnok kötve volt figyelőhelyéhez és csupán tűzvezető tudott lenni, de nem alosztályparancsnok, akinek a beosztottjairól való gondoskodásra, alig jutott némi ideje. A mult rendszer tudományt igyekezett csinálni a tüzérségi tűzvezetésből, mely csaknem kizárólag a hivatásos tisztek monopóliuma volt, és ha mégis a törekvőbb vagy tudásszomjasabb tiszthelyettes bajtársaknak sikerült az eljárásokat elsajátítaniuk, a gyakorlat hiánya miatt, tudásuk hasznosan kifejlődni nem tudott. Elsőrendű feladatnak kell tekinteni a jövőre nézve, hogy tiszthelyettesek és a tisztek közül azok, akik erre képességét mutatnak, a tűzvezetést tökéletesen elsajátíthassák. Ha a képzettségük megvan hozzá, akkor rendfokozatra való tekintet nélkül, mint teljes értékű tűzvezetők, a harcban felhasználhatók legyenek. Hangsúlyozni kívánom, hogy a tűzvezetés nem tudomány, hanem mesterség, mely csupán rátermettséget, tanulást és sok gyakorlatot kíván és főleg nagyon sok egyénekenkénti foglalkozást a kiképzésnél.

Mindezek mellett a hibák mellett is nyugodt lelkiismerettel lehet állítani, hogy az elmúlt háború során, a tábori tüzérség lövésszakilag megállta a helyét, amennyire anyagi viszonyaink azt megengedték. Önkéntelenül felvetődik a kérdés, hogy ilyen adottságok mellett, hogy tudta a tüzérség mégis ellátni a feladatát. Ennek a magyarázatát elsősorban a tüzértiszti szakképzettségben lehet keresni, másodsorban pedig a kollektív tüzérszellem segített át bennünket nagyon sok nehézségen. A tábori tüzér lőutasításnak az a bekezdése, mely megengedi a lőutasításon kívül más utaknak a keresését, nagyon sok igazán hivatásának élő tüzértisztet ösztökélt arra, hogy öntevékenyen áthidalja azokat a hiányosságokat, melyet az iskola és elmélet nem vetett felszínre, csupán a harc.

A tüzér és a gyalogos bajtársak biztosan tapasztalták, hogy közepes és heves csatanapokon — még a leggondosabb körültekintéssel szemrevételezett, nyomdokvonalon épített távbeszélővezeték is — a leginkább nélkülözhetetlen pillanatokban, el-

lenséges akna vagy tüzérségi lövéstől találva elszakadt. Természetesen ilyenkor igen értékes perceket kellett a tűzvezetésnek elvesztenie, amíg a vonalvizsgáló járőr, a hibát helyreállította — gyakran egy-egy bajtárs étele árán. A rádió híradásra igazán biztosan támaszkodni nem tudtunk. Ezért aztán ütegemben a távbeszélő-vonal építését a következő módon rendeltem el:



Amint az ábra mutatja, a tüzelőállás és a figyelő között különböző nyomdokvonalon kiépített kettős vezetéket építettünk. Ha az egyik vonal elszakadt, akkor rövid kísérletezés után, gyakorlott távbeszélők rájöttek arra, hogy melyik vonalon van a hiba és addig is, amíg a vonalvizsgáló járőr a szakadást helyreállította, az összeköttetés egyes vezetéken megvolt. A felderítő s a figyelő álláspontja között kettős vezeték esetén ugyanezt csináltuk, azonban rendszerint anyag- és időhiány miatt, az egyes vezetékes összeköttetés volt a megszokott. Mivel a két álláspont rendszerint erős tüzérségi és aknavető tűznek volt kiteve, a szakadás gyakori volt, ezért az álláspontok közelében, a tűz alatt tartott területen, az egyes vezetéket villaszerűen elágaztatva, különböző nyomdokvonalon vezetve kapcsolottuk.

Ilyen gyakorlati fogással elértük, hogy kevesebb vérveszteséggel, jobb összeköttetést teremtettünk. A jó összeköttetés mellett a tájképvázlaton feltüntetett célok, belőti területek záró- és bénító-tűzkörletek azonnal vezényelhető lőelemei hozzásegítettek, hogy a szükséges tűztámogatást, idővesztés nélkül megadhattuk a harc súlyát viselő gyalogos bajtársaknak.

„Taktikai győzelmek, stratégiai eredmény nélkül, fegyverszünetet hozhatnak létre, de háborúnak még sohasem vetettek véget s nem is vethetnek.”

Kossuth Lajos